

Wybory do Parlamentu Europejskiego 9.06.2024		funkcja: ☐ obserwator ☐ mąż zaufania ☐ inna	
IMIĘ I NAZWISKO:			CZAS OBSERWACJI od do
WOJEWÓDZTWO: GMINA:	OBWÓD NR:	MIEJSCE (szkoła, świetlica i.t.p.):	ADRES:
LICZBA CZŁONKÓW KOMISJI:			

Jeżeli odpowiedź na pytanie jest nieznana, proszę je zostawić bez odpowiedzi

1. PRZYGOTOWANIE

<p>P.1. Czy komisja jest prawidłowo oznaczona – na zewnątrz i wewnątrz lokalu wyborczego?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli NIE, to dlaczego?</p> <p>☐ brak odpowiedniego oznakowania w pobliżu budynku komisji</p> <p>☐ brak odpowiedniego oznakowania na budynku komisji</p> <p>☐ brak odpowiedniego oznakowania wewnątrz budynku komisji</p> <p>☐ w budynku było kilka komisji, z powodu złego oznakowania wyborcy przychodzili do niewłaściwej</p> <p>☐ inne (opisz):</p>	
	<p>P.2. Czy po opieczętowaniu karty były przechowywane w taki sposób, aby nie miała do nich dostępu żadna osoba nieuprawniona?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli NIE, opisz sytuację?</p>
	<p>P.3. Czy w lokalu wyborczym znajdują się wymagane obwieszczenia i informacje o sposobie głosowania?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli NIE, jakich informacji brakowało?</p>

<p>P.4 Czy są one także dodatkowo umieszczone na wysokości umożliwiającej ich odczytanie z wózka inwalidzkiego?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p>
<p>P.5. Czy w lokalu wyborczym znajdują się miejsca zapewniające tajność głosowania?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli NIE, to dlaczego?</p> <p>☐ brak przesłon i kabin</p> <p>☐ mimo przesłon można zobaczyć na kogo głosuje wyborca (z boku lub z tyłu)</p> <p>☐ inne (opisz)</p>
<p>P.6. Czy w lokalu wyborczym lub na terenie, na którym się on znajduje znaleziono jakiegokolwiek materiały agitacyjne?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, to jakie i co z nimi zrobiono?</p>
<p>P.7. Czy komisja w jakimkolwiek momencie utrudniała Ci obserwację procedury przygotowania lokalu wyborczego do głosowania?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, opisz na czym polegały utrudnienia:</p> <p>☐ podważano ważność zaświadczenia</p> <p>☐ podważano prawo do obserwacji przygotowania lokalu i wpuszczono dopiero po jego otwarciu</p> <p>☐ wskazano obserwatorowi miejsce, z którego nie było widać pracy komisji</p> <p>☐ zabroniono rejestracji wideo i fotografowania</p> <p>☐ inne (opisz)</p>
<p>P.8. Czy zgłaszałeś komisji uwagi do sposobu jej pracy?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, to jakie uwagi i jaka była reakcja członków Komisji?</p>
<p>P.9. Ogólna ocena pracy komisji podczas przygotowania:</p> <p>☐ bardzo dobra</p> <p>☐ dobra</p> <p>☐ dostateczna</p> <p>☐ zła</p> <p>☐ bardzo zła</p>	<p>P.10. Dodatkowe komentarze:</p>

2. GŁOSOWANIE

<p>G.1. Czy w lokalu wyborczym lub terenie, na którym się on znajduje, zdarzył się przypadek agitacji wyborczej?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, to ile takich przypadków zauważyłaś/eś? Proszę opisać te przypadki.</p>
<p>G.2. Czy zdarzyło się, że członkowie komisji nie sprawdzili komuś dokumentu tożsamości przed wydaniem kart do głosowania?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, podaj liczbę takich przypadków.</p>
<p>G.3. Czy członkowie komisji cały czas korzystali z osłony na dane osobowe?</p>	<p>☐ tak, zawsze</p> <p>☐ w większości przypadków</p> <p>☐ czasami</p> <p>☐ nigdy</p>
<p>G.4. Czy urna była cały czas obserwowana?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p>
<p>G.5. Czy była osoba pełniąca rolę „strażnika urny”?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p>
<p>G.6. Czy była przestrzegana tajność głosowania?</p>	<p>Wybierz jedną odpowiedź:</p> <p>☐ tak, zawsze</p> <p>☐ w większości przypadków</p> <p>☐ czasami</p> <p>☐ nigdy</p> <p>Jeżeli nie była przestrzegana, to w jaki sposób? (można zaznaczyć kilka):</p> <p>☐ „głosowanie rodzinne”</p> <p>☐ głosowanie na widoku</p> <p>☐ wrzucanie niezłożonych kart</p> <p>☐ inne (opisz):</p>
<p>G.7. Czy komisja interweniowała w przypadkach nieprzestrzegania lub naruszania tajności głosowania?</p>	<p>Prosimy o odpowiedź tylko wtedy, gdy w poprzednim pytaniu (G.6) zaznaczono odpowiedź inną niż „tak, zawsze”</p> <p>☐ tak, zawsze</p> <p>☐ w większości przypadków</p> <p>☐ czasami</p> <p>☐ nigdy</p>

<p>G.8. Czy strażnik urny lub komisja instruowali o potrzebie złożenia karty?</p>	<p>☐ tak, zawsze ☐ w większości przypadków ☐ czasami ☐ nigdy</p>
<p>G.9. Czy wystąpiły jakiegokolwiek problemy związane ze zbyt małą liczbą miejsc zapewniających tajność głosowania?</p>	<p>TAK ☐ NIE ☐ Jeśli TAK, podaj jakie (można zaznaczyć kilka) : ☐ tłok ☐ głosowanie na widoku ☐ długie oczekiwanie w kolejce na oddanie głosu ☐ inne (opisz):</p>
<p>G.10. Czy zdarzyło się, że ktoś usiłował wynieść karty do głosowania z lokalu wyborczego?</p>	<p>TAK ☐ NIE ☐ Jeśli TAK, podaj liczbę takich przypadków i opisz jak zareagowała komisja:</p>
<p>G.11. Czy komisja w którymkolwiek momencie utrudniała Ci obserwację procesu głosowania?</p>	<p>TAK ☐ NIE ☐ Jeśli TAK, opisz sytuację ☐ podważano ważność zaświadczenia ☐ wskazano obserwatorowi miejsce, z którego nie było widać pracy komisji ☐ zabroniono rejestracji wideo i fotografowania ☐ inne (opisz)</p>
<p>G.12. Czy zgłaszałeś komisji uwagi do sposobu jej pracy?</p>	<p>TAK ☐ NIE ☐ Jeśli TAK, to jakie uwagi i jaka była reakcja członków Komisji?</p>
<p>G.13. Jak reagowała komisja w sytuacji przybycia nazbyt dużej ilości głosujących? Opisz pracę komisji jeżeli wystąpiły takie przypadki.</p>	<p>☐ nie było takich sytuacji ☐ nie reagowała ☐ wpuszczała do lokalu ograniczoną liczbę osób (reszta czekała w kolejce poza lokalem komisji) ☐ członek komisji kierował do stolika obsługującego adres wyborcy ☐ inne (opisz):</p>

<p>G.14. Czy od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia w lokalu wyborczym byli równocześnie obecni członkowie obwodowej komisji wyborczej w liczbie stanowiącej co najmniej 1/2 jej pełnego składu, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli NIE, opisz sytuację</p>
<p>G.15. Czy zdarzyły się omyłki pominięcia wyborcy w spisie wyborców?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, jak komisja rozwiązała ten problem? Ile było takich przypadków?</p>
<p>G.16. Ogólna ocena pracy komisji podczas głosowania:</p> <p>☐ bardzo dobra</p> <p>☐ dobra</p> <p>☐ dostateczna</p> <p>☐ zła</p> <p>☐ bardzo zła</p>	<p>G.17 Dodatkowe komentarze:</p>

3. LICZENIE

<p>L.1. Czy urna była zaplombowana w momencie, gdy komisja przystąpiła do jej otwierania?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p>
<p>L.2. Czy wszyscy członkowie komisji byli obecni w trakcie liczenia?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli NIE, opisz kto był nieobecny:</p>
<p>L.3. Czy komisja przeglądała, segregowała i liczyła karty i głosy działając wspólnie, nie dzieląc się na grupy??</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli nie, opisz sposób pracy komisji:</p>

<p>L.4. Czy w urnie znajdowały się karty przedarte lub materiały inne niż opieczętoowane karty do głosowania?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli TAK, to co to było?</p>
<p>L.5. Czy wystąpiły jakiegokolwiek problemy z interpretacją ważności głosów?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, opisz na czym polegały problemy:</p>
<p>L.6. Czy w przypadku sporów dotyczących ważności głosu komisja podejmowała decyzję większością głosów?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Nie było takiej sytuacji ☐</p> <p>Jeśli NIE, to opisz jak decydowała Komisja:</p>
<p>L.7. Czy wystąpiły jakiegokolwiek problemy lub nieprawidłowości przy wypełnianiu protokołu?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, opisz je:</p>
<p>L.8. Czy mężowie zaufania lub członkowie komisji wnieśli uwagi do protokołu komisji?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, opisz jakie?</p>
<p>L.9 Czy komisja ustosunkowała się do tych uwag?</p>	<p>Prosimy o odpowiedź tylko wtedy, gdy w poprzednim pytaniu (L.8) zaznaczono TAK</p> <p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli tak, to w jaki sposób?</p>
<p>L.10. Czy wystąpiły jakiegokolwiek problemy z wprowadzeniem danych do informatycznego systemu WOW?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Nie wiem ☐</p> <p>Jeśli TAK, to jakie?</p>

<p>L.11. Czy zdarzył się jakikolwiek przypadek odmowy wydania kopii protokołu mężowi zaufania lub obserwatorowi, jeśli o nią poprosił?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeżeli TAK, to dlaczego? Opisz sytuację.</p>
<p>L.12. Czy komisja wywiesiła w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców kopie protokołów głosowania w obwodzie?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p>
<p>L.13. Czy komisja w jakimkolwiek momencie utrudniała Ci obserwację procesu liczenia głosów?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, opisz na czym polegały utrudnienia:</p> <p>☐ podważano ważność zaświadczenia</p> <p>☐ podważano prawo obserwatora do obserwacji liczenia głosów</p> <p>☐ wskazano obserwatorowi miejsce, z którego nie było widać pracy komisji</p> <p>☐ zabroniono rejestracji wideo i fotografowania</p> <p>☐ inne (opisz)</p>
<p>L.14. Czy zgłaszałeś komisji uwagi do sposobu jej pracy?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli TAK, jakie uwagi i jaka była reakcja członków Komisji?</p>
<p>L.15. Czy wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej związane z ustaleniem wyników wyborów były dokonywane wspólnie przez członków komisji w liczbie stanowiącej co najmniej 2/3 jej pełnego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy?</p>	<p>TAK ☐</p> <p>NIE ☐</p> <p>Jeśli NIE, opisz sytuację</p>

L.16. Którego dnia i o której godzinie komisja zakończyła liczenie głosów?	
L.17. Którego dnia i o której godzinie został wywieszony protokół?	
L.18. Czy komisja umożliwiła obserwację czynności operatora informatycznej obsługi komisji przy wprowadzaniu danych do systemu WOW?	TAK ☐ NIE ☐ Jeśli NIE , opisz sytuację
L.19. Ogólna ocena pracy komisji podczas liczenia głosów: ☐ bardzo dobra ☐ dobra ☐ dostateczna ☐ zła ☐ bardzo zła	L.20. Dodatkowe komentarze:

W przypadku zauważenia drobnych naruszeń, proszę zapytać przewodniczącego komisji wyborczej „**Czy tak powinno być że....?**”, oraz zapisać informację o incydencie w formularzu w odpowiednim polu lub przy jego braku w „**dodatkowych komentarzach**”.

W przypadku poważnych naruszeń proszę zarejestrować sytuację własnym urządzeniem aby mieć dowód.

Koordinator lokalny tel:.....

Okręgowa komisja wyborcza tel:....

UPRAWNIENIA MĘŻA ZAUFANIA

1. Mąż zaufania ma prawo być obecny podczas wszystkich czynności komisji, do której został wyznaczony. (Art. 103b. § 1)
2. Na terenie kraju ma prawo rejestrować (na urzędzeniu własnym) pracę komisji wyborczej od podjęcia przez nią dalej opisanych czynności, do podpisania protokołu. Obejmuje to takie czynności komisji jak: sprawdzenie, czy urna jest pusta i jej opieczątowanie, sprawdzenie, czy na miejscu znajduje się spis wyborców i potrzebna lista kart do głosowania, jak również czy w lokalu wyborczym znajduje się odpowiednia liczba łatwo dostępnych miejsc zapewniających tajność głosowania. (Art. 42. §5. KW)
3. Materiały zawierające zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w Art. 42 §5. KW, na wniosek męża zaufania, rejestrującego te czynności, mogą zostać zakwalifikowane jako dokumenty z wyborów w rozumieniu art. 8, czyli staną się częścią archiwów państwowych i mogą być udostępniane. (Art. 42 §6. KW)
4. Ma prawo wnosić uwagi do protokołu z wymienieniem konkretnych zarzutów. Muszą one zostać odnotowane w protokole. (Art. 103b §1 pkt 3. KW)
5. Ma prawo być obecnym przy przekazywaniu protokołu przez obwodową komisję wyborczą do właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia. (Art. 103b §1 pkt 4. KW)
6. Ma prawo otrzymać kopię protokołu komisji obwodowej (Art. 77 §1. KW)

UPRAWNIENIA OBSERWATORA SPOŁECZNEGO

Do obserwatorów społecznych stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu o mężach zaufania, z wyjątkiem z wyjątkiem art. 103aa, art. 103b § 1 pkt 3 i 4 oraz art. 103ba. czyli nie otrzymują diety, nie mają możliwości wnoszenia uwag do protokołu, nie mogą być obecni przy przekazywaniu protokołu przez obwodową komisję wyborczą. Nie przysługują im także dni wolne od pracy. (Art. 103c §2 KW) i uchwała 225/2023 PKW z 2 X 2023 r.

UCHWAŁA NR 262/2024 PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ z dnia 10 maja 2024 r. 18.

Obserwatorzy społeczni przed przystąpieniem do swoich czynności przedstawiają przewodniczącemu komisji: 1) dokument tożsamości; 2) zaświadczenie podpisane przez osobę działającą w imieniu organu uprawnionego do reprezentowania na zewnątrz stowarzyszenia/fundacji, sporządzone według wzoru ustalonego przez Państwową Komisję Wyborczą uchwałą nr 66/2023 PKW z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia dla obserwatora społecznego (M.P. poz. 899). Zaświadczenia mogą różnić się między sobą wyglądem i układem graficznym, ale ich treść musi odpowiadać wzorowi ustalonemu przez Państwową Komisję Wyborczą. Przewodniczący komisji nie zatrzymuje zaświadczenia przedstawianego przez obserwatora społecznego wyłącznie do wglądu.

Sprawdzenia wpisu do KRS można dokonać w wyszukiwarce Ministerstwa Sprawiedliwości na stronie internetowej:

<https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/>

W przypadku braku takiej możliwości technicznej lub innych wątpliwości komisja zwraca się o pomoc w tej sprawie do urzędu gminy.

O CZYM MUSZĘ PAMIĘTAĆ W ROLI OBSERWATORA SPOŁECZNEGO?

KILKA DNI PRZED WYBORAMI:

- a) Zarejestrowałem się na okw.info.pl,
- b) zostałem przeszkolony,
- c) zapoznałem się z formularzem obserwacji,
- d) znam adres obwodowej komisji wyborczej, gdzie prowadzę obserwację,
- e) wiem kiedy rozpoczynam i kończę działanie,
- f) znam numer telefonu swojego koordynatora lokalnego.

PRZED DNIEM WYBORÓW:

Mam przygotowany:

- a) wydrukowany formularz obserwacji,
- b) zaświadczenie uprawniające do prowadzenia obserwacji, wystawione przez KOD i podpisane przez upoważnione osoby,
- c) identyfikator obserwatora społecznego
- d) dowód osobisty,
- e) naładowany telefon, ewentualnie laptop lub tablet, listę kontaktów, jedzenie, picie, długopis. Jestem przygotowana/y na to, że dzień wyborczy może trwać dłużej niż początkowo zaplanowano.

W DNIU WYBORÓW:

- a) Pojawiam się w wybranym lokalu wyborczym o ustalonej godzinie,
- b) witam się z komisją wyborczą, okazuję zaświadczenie upoważniające mnie do obserwacji społecznej i dowód osobisty. Przypinam identyfikator do ubrania,
- c) rozpoczynam wypełnianie formularza obserwacyjnego, wpisuję imię i nazwisko oraz godziny obserwacji,
- d) formularz wypełniam w sposób czytelny i klarowny, tak aby potem nie było problemu z wprowadzaniem danych do systemu informatycznego. Jeżeli to możliwe, wpisuję dane do systemu informatycznego na bieżąco,
- e) gdy dzieje się coś nietypowego mogę skontaktować się ze swoim koordynatorem lokalnym pełniącym dyżur telefoniczny,
- f) po zakończeniu pracy obwodowej komisji wyborczej proszę o kopię protokołu z wynikami głosowania (mam prawo do jej otrzymania). Dodatkowo wykonuję zdjęcie protokołu,
- g) na miejscu lub po powrocie do domu wprowadzam dane z protokołu i formularza do systemu informatycznego, wykorzystując otrzymany wcześniej link lub przekazuję formularz koordynatorowi lokalnemu.

ZASADY POSTĘPOWANIA OBSERWATORA W RAMACH AKCJI OBYWATELSKA KONTROLA WYBORÓW

1. BEZSTRONNOŚĆ

- Obserwator nie może ujawniać swoich sympatii politycznych. Z jednakowym zaangażowaniem ma opisywać wszystkie nieprawidłowości, bez względu na to, kto się ich dopuszcza.

2. KOMPETENCJA

- Konieczny jest wcześniejszy udział w szkoleniu, zapoznanie się z przepisami i materiałami udostępnionymi na stronie okw.info.pl oraz z formularzem obserwacji.

2. RZETELNOŚĆ

- Wszystkie działania muszą być prowadzone z zachowaniem wszelkiej staranności.
- Uwagi wpisane do formularza muszą być zaobserwowane osobiście, a nie zasłyszane.
- Należy udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w formularzu obserwacyjnym. opracowanym przez organizatorów akcji na które obserwator zna odpowiedź, pozostałe należy zostawić bez odpowiedzi.
- Dane zebrane podczas obserwacji należy niezwłocznie po zakończeniu obserwacji w lokalu wyborczym wpisać do systemu informatycznego.

3. SZACUNEK

- Obserwator powinien z szacunkiem odnosić się do wyborców oraz członków komisji. Nie przeszkadzać komisji w pracy, w razie potrzeby zadawać pytania z prośbą o wyjaśnienia, a nie żądać.

4. DYSTANS

- Nie należy wchodzić w bliskie relacje z członkami komisji i mężami zaufania, nie należy pomagać i instruować wyborców. W przypadku stwierdzenia naruszenia procedury wyborczej obserwator powinien odnotować ten fakt w formularzu obserwacji wyborów. W przypadku zauważenia nieprawidłowości obserwator ma prawo zwrócić uwagę na ten fakt członkom komisji wyborczej – najlepiej jej przewodniczącemu lub jego zastępcy. Może także złożyć skargę - jeśli nieprawidłowości dotyczą działalności obwodowej komisji wyborczej, skargę rozpatruje terytorialna komisja wyborcza, która powinna uczynić to niezwłocznie - lub powiadomić o naruszeniu instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa wyborczego – najlepiej właściwego terytorialnie komisarza wyborczego lub Państwową Komisję Wyborczą.
- Do czasu ogłoszenia analizy danych zebranych we wszystkich obserwowanych obwodach przez organizatorów akcji, obserwatorzy proszeni są o nie wypowiedanie się do mediów na temat przebiegu obserwacji w poszczególnych obwodach i kontaktowanie przedstawicieli mediów bezpośrednio z organizatorami.